Mye kjøtt – økt dødelighet

Høyt inntak av rødt kjøtt og bearbeidet kjøtt er assosiert med økt dødelighet av både kreft og kardiovaskulære sykdommer. Det viser en stor amerikansk studie.

Over en halv million amerikanere i aldersgruppen 50–71 år fylte i 1995 ut et detaljert spørreskjema om sine matvaner. Ti år senere var over 71 000 av studiepersonene døde. Analysene viste at de i den øverste femdel når det gjaldt inntak av hhv. rødt kjøtt og bearbeidet kjøtt hadde en signifikant økt totaldødelighet så vel som økt dødelighet av hjerte- og karsykdommer og kreft som de i den laveste femdelen (1). Analysene var justert for andre livsstilsfaktorer med mulig innflytelse på dødeligheten, inkludert røyking.

– Dette er en spennende og vel designet epidemiologisk studie. Resultatene underbygger konklusjonen i den grundige og omfattende kreft rapporten fra American Institute for Cancer Research/World Cancer Research Fund som ble publisert i 2007. Der ble det konkludert med at det er overbevisende dokumentasjon for at rødt kjøtt og bearbeidet kjøtt øker risikoen for utvikling av tykk- og endetarmskreft, sier pro-

Illustrasjonsfoto Colourbox

fessor Lene Frost Andersen ved Avdeling for ernæringsvitenskap, Universitetet i Oslo.

– I studien er fisk inkludert i gruppen «hvitt kjøtt». Vanligvis er «hvitt kjøtt» definert som fjærfekjøtt. Fet fisk inneholder blant annet omega-3-fettsyrer, som kan ha en spesifikk helsemessig effekt på forekomsten av hjerte- og karsykdommer. Derfor hadde det vært interessant å analysere inntaket av fisk for seg, sier Andersen.

Are Brean
are.brean@siv.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Sinha R, Cross A, Graubard B et al. Meat intake and mortality. A prospective study of over a half million people. Arch Intern Med 2009; 169: 562–71.

Genmutasjoner og hjernekreft

Mutasjoner i *IDH1*-genet kan spille en enestående rolle i gliomers patogenese. Men funnene har liten betydning for det store flertallet av primære hjernesvulster.

En tidligere undersøkelse kunne tyde på at mutasjoner i genet *isocitratdehydrogenase 1 (IDH1)* kan transformere lavgradige gliomer til glioblastomer. I en ny studie har amerikanske forskere gjort genanalyser på hele spekteret av hjernesvulster (WHO-grad I-IV).

Studien omfattet sekvensbestemmelse av både *IDH1*-genet og det beslektede *IDH2*-genet i 445 svulster fra sentralnervesystemet og i 494 andre svulster (1). *IDH*-mutasjoner forekom i et flertall av mange typer maligne gliomer. Pasienter med primære hjernesvulster med slike mutasjoner hadde, noe overraskende, betydelig bedre prognose enn pasienter med gliomer uten den type mutasjoner.

– Resultatene antyder at *IDH1*-mutasjoner kan være med i gliomers patogenese. Mutasjoner i dette genet har imidlertid

ingen relevans for generell tumorpatogenese, og de finnes heller ikke i flertallet av primære hjernesvulster, sier overlege Sverre Mørk ved Haukeland universitetssykehus.

– Resultatene ansporer likevel til å analysere *IDH*-genet i glioblastomer av WHO-grad IV fra pasienter med tidligere grad II- og grad III-gliomer. Studier av anaplastiske astrocytomer i et autopsimateriale vil kunne vise om de transformerer til grad IV i løpet av overlevelsestiden. For utvikling av gliomer fra grad II via grad III til grad IV passer det ikke helt at mutasjonsraten var større i grad II-svulster enn i grad III-svulster.

Det er interessant å merke seg at noen pasienter med svulster med *IDH*-mutasjoner synes å ha lengre overlevelse. Men når man skal vurdere prognosen, må man ha i mente den uttalte pasientsleksjonen i denne studien, sier Mørk.

Geir Jacobsen
geir.jacobsen@ntnu.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Yan H, Parsons DW, Jin G et al. IDH1 and IDH2 in gliomas. N Engl J Med 2009; 360: 765–73.

Antiviral behandling mot postherpetisk nevralgi

En metaanalyse av seks randomiserte, kontrollerte studier med totalt 1 211 deltakere viste ingen signifikant forskjell i forekomsten av postherpetisk nevralgi mellom grupper som fikk antiviral behandling og grupper som fikk placebo (Cochrane Database Syst Rev 2009; nr. 2: CD006866). I studiene ble kun tablettbehandling med acyklovir og famciklovir vurdert. For å si noe om effekten av andre antivirale midler kreves det videre forskning.

Betydningen av overvekt ved gastrektomi

En japansk forskergruppe studerte effekten av overvekt, definert som kroppsmasseindeks ≥ 25 m/kg², ved kurativ gastrektomi for ventrikkeltumor (Arch Surg 2009; 144: 351–8). 689 personer ble inkludert i den retrospektive studien, der man undersøkte både postoperative komplikasjoner og overlevelse.

Det var ingen forskjell i overlevelse mellom gruppen overvektige og gruppen normalvektige, men det var signifikant lengre operasjonstid, større intraoperativt blodtap og flere postoperative komplikasjoner (anastomoselekkasje, fistler og intraabdominale abscesser) i gruppen av overvektige.

Sykehusinnleggelser for bipolar sykdom

Sverige har i mange år hatt et personidentifiserbart pasientregister. Ved hjelp av et slikt kan man finne ut hvor mange som legges inn i sykehus hvert år for en bestemt diagnose, og hvor mange av disse som får tilbakefall som krever ny sykehusinnleggelse.

Data fra det svenske pasientregisteret viser at antall innleggelser pga. bipolar lidelse var økt i perioden 1997–2005 – fra omkring 3 500 per år til over 4 000 (J Affect Disord 2009; 115: 315–22). Noe av denne økningen skyldes sannsynligvis bedre diagnostikk. I samme tidsrom behøvde under halvparten av de førstegangsinnlagte å komme tilbake til sykehuset. En liten gruppe, omkring 15 %, sto for to tredeler av reinnleggelsene. Dette er sannsynligvis en undergruppe pasienter som er vanskelige å behandle og som trenger særlig tett oppfølging.

Medisinske nyheter

fra internasjonale tidsskrifter:
Tips eller innlegg på inntil 300 ord kan sendes ertend.hem@medisin.uio.no